

γῆς μέρη ὄγκοι ἀπύρου σιδήρου, περὶ ὧν δὲν ἠδύνατό τις νὰ παραδεχθῇ, ὅτι παρήχθησαν διὰ τεχνητῆς τήξεως καὶ ὅτι ἐπηγάζον ἐκ τοῦ μέρους ἐφ' οὗ εὐρέθησαν. Οὕτω καὶ ἡ μάζα τοῦ Παλλὰς, περὶ ἧς ὁ Χλάδιν ἀπεφάνητο ὅτι εἶνε ἀερόλιθος, δοκιμασθεῖσα διὰ τῆς μεθόδου τοῦ Βιλδμανσταϊτ ἐβεβαίωσε τὴν γνώμην ταύτην.

Ἀξιοπερίεργος σιδηροῦς ὄγκος εἶνε καὶ ὁ ἀερόλιθος ὁ εὐρεθεὶς τῷ 1814 παρὰ τῷ Lenatro ἐν Οὐγγαρίᾳ. Ἦτο ὄγκος βάρους 194 λιτρῶν, περιείχε δὲ κατὰ τὰς ἐρευνὰς τοῦ Holger 85 τοὺς ἑκατ. σιδήρου, 8 Νικελίου καὶ 4 Κοβαλτίου. Νεωστὶ ἠρευνήτην ἐκ δευτέρου τεμάχιον τοῦ λίθου τούτου καὶ ὁ διάσημος ἄγγλος χημικὸς Graham. Εὗρε δὲ μετὰ μεγάλης ἐκπλήξεως ὅτι ἐντὸς αὐτοῦ περιείχετο ὄγκος ἀερίου τόσῳ πεπισμένος, ὥστε ἀπετέλει ποσότητα τριπλασίως μεγαλειτέρην τοῦ ὄγκου τοῦ λίθου. Ἐρευνήσας δὲ καὶ τὴν φύσιν τοῦ ἀερίου τούτου ἐπισταμένως εὗρεν ὅτι ἦτο ὑδρογόνον. Καὶ κατ' ὁρίσθησεν μὲν ὁ Graham κατόπιν νὰ παρεμβάλλῃ καὶ τεχνητῶς τριπλοῦν ὄγκον ἀερίου ἐντὸς κοινοῦ σιδήρου, οὐδέποτε ὁμοῦς ἠδυνήθη ν' αὐξήσῃ τὸ ποσὸν τοῦ ὑδρογόνου ἄνω τῶν 35 τοὺς ἑκατόν. Ποῖον λοιπὸν συμπέρασμα ἐξάγομεν ἐκ τούτου; Ὅτι πρὶν ἢ ὁ μετεωρόλιθος τοῦ Lenatro καταπέσῃ ἐπὶ τῆς γῆς ἀναγκαιῶς θὰ διέτρεξε μέρος τι τοῦ περὶ τὴν γῆν χάους, ἐν ᾧ τὸ ὑδρογόνον θὰ εὐρίσκειται ἐν ἀψιλείᾳ καὶ ἐν μεγάλῃ πύσει ἢ τὸ τῆς ἡμετέρας ἀτμοσφαιρᾶς.

Οὐχὶ ἥσσανος περιεργείας ἄξιοι εἰσὶ καὶ οἱ ἰδίως λίθοι ἀερόλιθοι. Διότι καίτοι μὴ ἐνέχοντες οὐδεμίαν οὐσίαν διάφορον τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἡμῶν εὐρίσκομένων (χρυσὸς μάλιστα καὶ ἄργυρος οὐδέποτε εὐρέθησαν ἐπ' αὐτῶν), ἔχουσι τὸ ἴδιον, ὅτι παρ' αὐτοῖς ἡ διάταξις καὶ ἔνωσις τῶν στοιχείων εἶνε ἀλλοία τῆς τῶν ἐπὶ τῆς γῆς ἡμῶν σωμάτων. Πρὸς τούτοις δὲ διὰ τῶν τελειοτάτων χημικῶν ἀναλύσεων ἀνεκαλύφθησαν εἰς τινὰς ἀερόλιθους καὶ λείψανα ὀργανικῶν ἐνώσεων ὡς ἀνθραξ. Τὰ ἐξαγόμενα δὲ ταῦτα ἔχουσι μεγίστην σπουδαιότητα, καθ' ὅσον ἔχουσιν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ὀργανικὴ ζωὴ δὲν ἀνήκει ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν γῆν ἡμῶν, ἀλλ' ὅτι ἐκτείνεται καὶ πέραν ταύτης.

Ἀνθρακοῦχοι ἀερόλιθοι εἰσὶν :

Ὁ ἀερόλιθος τοῦ Alais, ὅστις κατέπεσε τῇ 15 Μαρτίου 1806 ἐν Γαλλίᾳ. Εἰς τὸν λίθον τοῦτον ἀνεκάλυψεν ὁ μέγας χημικὸς Βερζέλιος ἀπὸ τοῦ 1834 ἔτι τὴν ὑπαρξίν ὀργανικῆς οὐσίας, ὀργνουμένης διὰ πυρκαϊώσεως καὶ καταλιπούσης σμικρὸν ποσὸν μέλανος ἀνθρακος. Μεταγενέστεραι δ' ἐρευναι τοῦ Roscoe, καθηγητοῦ τῆς χημείας ἐν Μαγχεστρίᾳ, ἐδιέξαν τὴν ὑπαρξίν οὐσίας, ἥτις ἀπατριζομένη ἐκρυσταλλοῦτο κατὰ κρυστάλλους ὅζοντας ἀρωματικῶς.

Τὸ δλικὸν ποσὸν τοῦ ἀνθρακος ἦτο ὑπὲρ τὰ 3 τοὺς ἑκατόν.

Ὁ ἀερόλιθος τοῦ Rockefeld, ὁ καταπέσων τῇ 13 Ὀκτωβρίου 1838, περιέχει μικρὰ ποσὰ ξανθοῦσης κηροειδοῦς οὐσίας, τηκομένης κατὰ τὴν θέρμανσιν καὶ διακρινούσης μέλανα ἀνθρακα, τὴν ὁσμήν παραπλήσιον πύσει. Ὁ ἀερόλιθος τοῦ Κάβα, ὅστις ἔπεσε τῇ 15 Ἀπριλίου 1858 περιέχει κατὰ Wöhler, πλὴν ἀμιγροῦς ἀνθρακος, καὶ ἐτέραν ἀνθρακοῦχον οὐσίαν ὀργανικῆς ἀρχῆς.

Ὁ ἀερόλιθος τέλος, ὅστις κατέπεσε παρὰ τῷ Orgueil ἐν Γαλλίᾳ τῇ 14 Μαΐου 1864 εἶνε ὁ νεώτερος πάντων ἔχει δὲ καὶ οὗτος κατὰ τοὺς χημικοὺς ὡς κυριώτατον συστατικὸν ἀνθρακα.

ΣΠ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗΣ.

Μετ' εὐχαριστήσεως, νομίζομεν, ὅ' ἀναγνώσωσιν οἱ συνδρομηταὶ ἡμῶν τὸ κατωτέρω περιπαθὲς διήγημα τοῦ Ἀνδρῆσαν "Ἱστορία μιᾶς μητρὸς", οὗ τινος τὴν ἔμμετρον μετάφρασιν ὀφείλομεν εἰς τὸν γλαφυρὸν κάλαμον ἡμετέρου συνεργίτου.

Πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἑστίας ἀπεστάλη ἐκ Κοπεγχάγης ὑπὸ λογίου αὐτῆς συνδρομητοῦ κομψότατον βιβλίον, περιέχον τὸ ἐν λόγῳ διήγημα εἰς δεκαπέντε γλώσσας, τὰς ἑξῆς· δανικὴν, σουηδικήν, ἰσπανικὴν, γερμανικὴν (καθαρῶς καὶ καθαίαν), ὀλλανδικήν, ἀγγλικήν, γαλλικὴν, ἰσπανικὴν, νεοελληνικὴν, ῥωσικὴν, πολωνικὴν, βοσνικὴν, οὐγγρικὴν καὶ φιλανδικήν. Τὰς εἰς τὴν σουηδικήν, κροατικὴν, ἰταλικὴν, πορτογαλικὴν, βλαχικὴν καὶ βεγγαλικὴν γλώσσας μεταφράσεις τοῦ περιλαλήτου διηγήματος μὴ δυνήθentes νὰ προηθευθῶσιν οἱ φιλόκαλοι ἐκδίδται, δὲν περιέλαβον εἰς τὴν πολυγλωσσὸν ἔκδοσίν των. Τὴν νεοελληνικὴν μετάφρασιν ἐπιλοπόνησεν ὁ κ. Ἰωάννης Πίος, διατρέψας πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐν Ἑλλάδι, ἐδημοσίευσας δὲ αὐτὴν τὸ πρῶτον ἡ Εὐνομία, ἐν ἔτει 1865. Παράφρασιν τοῦ αὐτοῦ διηγήματος ἐδημοσίευσεν ἐν τῷ Ἀττικῷ ἡ μερολόγιος τοῦ ἔτους 1865 ὁ μακαρίτης Σ. Ν. Βασιλειάδης, καὶ ὁ κ. Α. Λασκαράτος ἐν τῷ Λύχνῳ του (1863).

Σ. τ. Δ.

Η ΜΑΝΑ ΚΑΙ Ο ΧΑΡΟΣ

Ἐκ τῶν τοῦ Ἀνδρῆσαν.

Ἦνός παιδιὸς προσέφαλο μιὰ μάνα παρστέκει καὶ ἑαγρυπνᾷ, ἀνήσυχη καὶ καταπικραμένη. Τῷ μὲν μονάκριβῳ παιδί καὶ τρέμει μὴν τὸ χᾶτη. Χλωμὸ τὸ προσωπάκι του, τὰ μάτια του κλεισμένα, μὲ πόνο τὸ στηθαίον του ἀναιδοκαταβίνει· κάθε ποῦ παίρνει ἀναπνοὴ λὲς στεναγμὸς καὶ βγαίνει. Τὸ βλέπ' ἡ μάνα καὶ ποιεὶ καὶ σιχίετ' ἡ καρδιά της.

Ἐκεῖ ἔς τὴν θύραν της κτυποῦν. — Ποῦς εἶναι ; — Ἐνὰς γέρος. Κάτι ἔς τὴν βάρχη του φορεῖ, ὅσον ῥάξο, ὅσον σεντόνι, καὶ τὸ κρατεῖ σφιχτὰ σφιχτὰ. Νὰ ζεσταθῇ γυρεθεῖ. Χαιμῶνας εἶναι, τὰ βουνὰ κ' οἱ κάμποι χιονισμένοι, ἔξω ἀπ' τὴν θύρα ὁ βορείαις μουγκρίζει παγωμένοις, κ' ὁ γέρος ἔς τὸ κατώφλι της ἀπὸ τὸ κρῶν τρέμει.

Ἡ μάνα γέρνει ἔς τὸ παιδί, τὸ δάψει κοιμισμένον, σιτίζει ξύλα ἔς τὴν φωτιά, τὴν θύρα μανταλώνει. Κι' ὁ γέρος ἤγειρε καθίσας κοντὰ εἰς τὸ παιδί της, κ' ἡ μάνα ἀντίκρου καθέσεται καὶ βλέπει τ' ἄρρωστό της ὅπου ἀνέπνεε χρεῖα κ' ἐσάλευε τὰ χέρια.

— Πέ, θὰ σωθῇ ; ἢ ὁ Θεὸς θὰ μοῦ τὸ πάρῃ, γέρο ; Τὸ κάκιστρο κεφάλι του ἐκούνησεν ὁ γέρος, ὅσον νὰ τῆς λέγῃ ὁ ἄσπιλος, καὶ ὅσον νὰ λέγῃ ὁ χεῖ. Ἐσυχὴ ἡ μάνα δάκρυα τὰ μάγουλά της βρέχουν. Τὰ δάκρυα της ἔκλεισαν. Τρεῖς μέρας καὶ τρεῖς νύκτας ἔχει ἡ πτωχὴ νὰ κοιμηθῇ. Ὁ ὕπνος τὴν ἐπῆρε. Ἀπεκοιμήθη μὴν στιγμήν. Μὲ μιὰς ἀνατριγιάζει, κρῶς ἰδρὼς τὴν περσεῖ, ἐδῶ κ' ἐκεῖ κυττάζει, δὲν βλέπει τὸ παιδί της, τὸν γέρον δὲν τὸν βλέπει. Ὁ γέρος Χάρος ἔφυγε κ' ἐπῆρε τὸ παιδί της ! Κ' ἐκεῖ, ἐκεῖ ποῦ δούλευε ἔς τὴν κώλην τ' ὠρολόγι, μὲ μιὰς βούζει καὶ βογγᾷ, καὶ πέφτει τὸ βαριδί.